

מזמור להגדה

עם ביאורים של
חכמי ישראל

הגר"ח קניבסקי

החיי אדם

שערי אהבה

הרב סרנא

החתם סופר

בדברי רבותינו

מעלת התורה

מזמור לתורה

עם הערות ובשורות

מחבמי ישראל

■ החיי אדם

■ החתם סופר

■ העץ יוסף

■ הרב סרנא

■ הגר"ח קניבסקי

ועוד.

כולל סיפורים ופנינים יקרים

תוכן העניינים

11	פרק א' - קיצור הביאורים
16	פרק ב' - הגר"ח קנייבסקי
23	פרק ג' - הרב יחזקאל סרנא
27	פרק ד' - העץ יוסף
31	פרק ה' - בעל חיי אדם
37	פרק ו' - החתם סופר
43	פרק ז' - מחבר "שערי אהבה"
51	פרק ח' - לקט ביאורים
59	פרק ט' - לקט פנינים
65	פרק י' - שאלות הבנה
71	פרק יא' - שו"ת

יוצא לאור בס"ד

על ידי

יהודה טאוב

קרית אתא

אדר תשפ"א

8436092@gmail.com

055-678-56-47

עיצוב ועימוד: 050-4109020

הרב יעקב שכנזי שליט"א

רב ומו"צ בעד"ח הספרדית

Ya'acov Sheknazi
Rav Moreh Tzedek

Ezra 2 St. Jerusalem tel. 02-5400920

יעקב שכנזי
רב ומו"צ

בעדה החרדית הספרדית

רח' עזרא 2 ירושלים, טל' 02-5400920

ג"כ ד' אלול תש"פ

צדקו דרב

בואו ונמציק טובה להר"ץ והודיה טובה פליט"א
שמארה אלמנו דא מצנה טובא שמיה דא אלה
מיה מ"נה קומה קדימה בארץ
המארה דהטוב קיבא כדמרי מרנה, מראשונא
ואחרונא המעברות באמת בית בארץ ישראל
וקרא למהו הקדור עם "בית ראובן"
ובאמת חזקא שמעיה דא שמיה דא
אמציה יקרה צא וקומם קיבא דמיה מכוונם
לשם מצוה וצדקה, כי קומה פניה צד
דא פשוט וכאשר בך פלם אתה חזק
חיה בני אדם קומם את צדקתם
אין הוא ומצד טובה ממחר שזורה דא
בך והר"ץ שנצבה לעשרת נתי הוא לקדמה
כל יא חיינו אמן.

במהלך האמנות

הרב יעקב ישראל לוגסי שליט"א
ראש כולל כתר שלמה ירושלים

302

מיקול יבא אביה האקור ויהא
קניג ביה ביה, וביה אשן ביה
בתקפה אלקו-מארי: איה
אמר ובא: בין ונאל כרם, למחיים
בקניג לנה אממה. על
ואסן בוליא יבין ביה יהא
טאלק שליח סני צרין באחאלם
דייחזי מרה ו של קניג ביה
הזי, ובלמה בנה היה לגפיא
יה הלעז והפיה רשע ימון
לש בוליה, ובמה גיבאל
עלם בן יעקב.

הרב חיים שלמה דיסקין שליט"א

רב העיר קרית אתא

רח' העצמאות 8 קרית אתא
טל': 04-8440441

חיים שלמה דיסקין
רב העיר קרית אתא

בס"ד: כ"ב בטבת תש"פ

כבוד הרב יהודה שיח' טאוב

שמחתי לראות את החיבור הנאה שערכת הנקרא בשם "בית ראובן", על מעלת בניית בית השמחה שבחונכת הבית בארץ ישראל.

ניצרת ההשקעה הרבה בעריכת הנושאים, הן במקורות והן במנהגים שבסעודת "חונכת הבית".

ידוע כי ארץ ישראל שייכת לעם ישראל מאז אברהם אבינו, כשהקב"ה אמר לו "לזרעך נתתי את הארץ הזאת" ואברהם יכול היה לדרוש את חברון מתוקף בעלותו ובכ"ז ביקש לרכוש את הארץ בכסף בלבד, כפי שאמר "גר ותושב אנוכי עמכם".

אם תרצו הרני גר ואם לאו יהיה תושב ואטלנה מן הדין. כלומר למרות היותי בעלים על הארץ, אני מבקש לקנות את החלקה בכסף, והסיבה לכך כי הבעלות הכללית היא רק כבעלות של מלך על מדינתו, אך אברהם רצה לזכות גם בבעלות פרטית על השטח של מערת המכפלה.

כך למרות שארץ ישראל שייכת לכל אחד מעם ישראל, וגם כשהיינו פזורים בכל קצווי תבל אמרנו בתפילה "מפני חטאינו גלינו מארצנו", הארץ היא שלנו גם אם אנו בחו"ל, בכל זאת מצווה היא (לדעתנו) לרכוש בית בארץ ישראל. ע"כ נהנתי לראות את ספרך שערך בטוב טעם, בתקוה שהלומדים את הנושא לאשורו יזכו גם לקיים את המצווה, שדברונה קשה היא לרבים.

שמחתי גם לראות שהספר נקרא בשם "בית ראובן" ע"ש הבחור היקר ראובן זאב ז"ל בר' עזרא ישראל שיח' אוסטפלד, שנפטר לפני שנה ולא זכה להקים בית בישראל.

מתוך היכרות אישית של שיחות רבות איתו אני יכול להעיד כי היה אדם ישר דרך, אמיתי, ירא שמיים באמת. קיבל ייסורים באבהה ולא התאונן כלל על מצבו, הקפיד ללמד זכות על כל אחד וח"ו לא להוציא מפיו דבר שלילי על אחר.

יהי הלימוד בספר "בית ראובן" לזכרו, ויהיה מליץ יושר על כל מכריז.

הרב חיים שלמה דיסקין
רב העיר
קרית - אתא

הרב שמעון ליפשיץ שליט"א

רב ומו"צ קהילת "בני הישיבות" קרית אתא

אברזם שמעון ליפשיץ

רב ומו"צ קהילת "בני הישיבות"
בית הכנסת הגדול קרית אתא

הקונה בית בארץ ישראל

איאת בשו"ע אר"ח סי' ס' סעי' ד' ו"א שאין מצות צריכות כוונה, ו"א שצריכות כוונה לצאת בעשיית אותה מצוה, וכן הלכה".

וכתב המ"ב שם "ואם לא כיון לצאת י"ח בעשיית המצוה לא יצא מן התורה וצריך לחזור ולעשותה. ודע דכתב הח"א בכלל ס"ח דמה דמצריכין ליה לחזור ולעשות המצוה היינו במקום שיש לתלות שעשייה הראשונה לא היתה לשם מצוה כגון בתקיעה שהיתה להתלמד או בק"ש שהיתה דרך לימודו וכדו', אבל אם קורא ק"ש כדרך שאנו קורין בסדר תפילה וכן שאכל מצה או תקע ונטל לולב אע"פ שלא כיון לצאת יצא שהרי משום זה עושה כדי לצאת אע"פ שאינו מכוין עכ"ל, ור"ל היכא שמוכח לפי הענין שעשייתו הוא כדי לצאת אע"פ שלא כיון בפירוש יצא אבל בסתמא בוודאי לא יצא, וכ"ז לענין דיעבד אבל לכתחילה ודאי צריך לזוהר לכיון קודם כל מצוה לצאת ידי חובת המצוה".

עוד כתב המ"ב שם "ולמצוה מן המוכרח כו"ע מודים דצריך כוונה כדאיאת בנדרים ראב"צ אומר עשה דברים לשם פועלם ונאמר ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה".

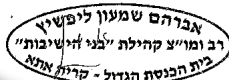
נמצונו למידים דלכו"ע מצוה לקיים המצוות בכונה לקיים ציווי ד', ולמ"ד מצוות צ"כ הוא לעיכובא, עכ"פ במצ"ו ות שלא מוכח לפי הענין שעשייתו לשם מצוה, והנה הדר בא"י יקונה בית בא"י ודאי לא מוכח מעשייתו דכונתו לשם מצוה דוקא, וכי גוי לא קונה בית, וא"כ נמצא למאי דקיי"ל שמצוות צ"כ, הכונה בענין זה מעכבת במצוה. ולא רחוק בעיני לאמר, דבענין זה של הקונה בית בא"י, אפשר שלכו"ע סתמא דאינשי לא מקיימים המצוה אם אין הם מודעים אליה, דכיון שאצל רבים שכוחה ועזובה מצוה זו, ואין היא בתודעת האדם כלל, נמצא שהדר בא"י יקונה בה בית, שייך שהוא בגדר מתעסק ביחס למצות יישוב א"י, והמתעסק לכו"ע לא יצא, עיין רש"י ברכות יג. ד"ה בקורא להגיה, וברשב"א ותלמידי רבי שם, ואכמ"ל.

ומעתה כמה צריך להחיות טובה להאגון הר"ר יהודה טאוב שליט"א שהתעורר לעורר בדבר מצות יישוב א"י להיות מודעים אליה וערניים כלפיה שלא נסח דעת ממנה, והיא לכו"ע מצוה רבה כדאיאת בגיטין ח: שהתירו אמירה לעכו"ם לעשות מלאכה דאורייתא בשבת משום מצות יישוב א"י, מה שלא התירו בשאר מצוות ואפילו משום מצות מילה, ועיין תוס' שם ואכמ"ל.

ובפרט הבא לקנות בית בא"י שהוא מעשה רב וחשוב, ולא מודמן לאדם פעמים רבות במשך החיים, ודאי וודאי שחשוב ליכור ולכוין לקיים מצוה גדולה זו, ויקדש האדם עי"ז את מעשיו וביתו, וכדאיאת בספרים הקדושים לרוב.

ואסיים בברכה למחבר שליט"א שיוסיף לחבר ולהוציא לאור עוד הרבה ספרים מועילים ללימוד התורה וקיומה, ולקיום המצוות מתוך ריבוי דעת ושמהח.

בברכה א.ש.ל.

הרב אליהו דיסקין שליט"א
מחבר הספר נחל - אליהו עה"ת והמועדים
ארזי הבירה ירושלים

בס"ד

יום השלישי בשבת לסדר תזו"מ י"ב למט-מונים תש"פ לפ"ק

לידידי עוז ממצדיקי הרבים ככוכבים, הרה"ג יהודא טאוב שליט"א.

שמחתי ויגל לבי, בראותו פרי עמלך שהעלית עלי ספר ליקוטים יקרים, כזהר הרקיע מזהירים, נופך וספירים, כשמש מאירים, מדברי חכמינו ז"ל, ומדברי רבותינו הראשונים ז"ל חכמי הדורות, המקיף כל העניינים של בנין וקנין בית דירה בארץ ישראל, בהלכה ובאגדה ובמחשבה, אשר שמו יקרנו בשם "בית ראובן".

עוד הרחבת מאד בענין קיום מצוה זו בשמחה מתוך שבת והודאה להשי"ת, והשמחה בו ובטובתו כיד ה' הטובה עליך.

ואכן זו מעלה עצומה בכל המצוות כולן, וכדברי הרמב"ם ז"ל סוף הלכות לולב, וז"ל: "הש"מחה שישמח האדם בעשיית המצווה ובאהבת האל שצוה בהן, עבודה גדולה היא".

וכמו שהעיד בספר "חרדים" על קדוש ה' האריז"ל, שגילה על עצמו שכל ההשגות שזכה עליהן היה בזכות השמחה הגדולה והעצומה שהיתה לו בכל מעשה של מצוה.

ואם בכל המצוות כך, הרי במיוחד במצוה חביבה זו של "ישוב ארץ ישראל", שהרי כל סדר ההגדה של פסח מיוסד על הפרשה של "מקרא ביכורים", שכל ענינה הכרת הטוב והשבח והודאה להשי"ת על ארץ ישראל וטובתה.

וכן בברכת המזון יש ברכה שלימה, שהיא שבח והודאה על "ארץ ישראל" וגם כל עיקר ההודאה בברכת המזון כלשון הכתוב בתורה הוא: "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלוךך - על הארץ הטובה אשר נתן לך".

ואני יודע ועד על הגאון המחבר שליט"א, שתוכו רצוף אהבת ה' ושמחה בו ובקיום מצותו באהבה, וחזקה על דברים היוצאין מלב טהור שיכנסו אל הלב, והלואי שנוכח כולנו לידבק בה' ובתורתו ולשמוח במצותיו תמיד.

הכותב לכבוד המחבר שליט"א

ידידו המוקירו ברום ערכו

אליהו דיסקין בעיה"ק ירושלים ת"ו

הרב ברנסדופר שליט"א
אב"ד ור"מ היכל הוראה ירושלים

MOSHE BRANDSDORFER

RABBI OF

**HEICHAL HORO'OH
JERUSALEM**

3 ZONNEFELD ST, TEL. 972-2-5322775
HOME: 972-2-5370033

משה ברנסדארפער

אב"ד ור"מ היכל הוראה ירושלים

נשיא בני התורה "היכל הוראה" בארץ הקודש
מסדר אאמ"ר מרן הקנה בשם וז"ע

מחבר ספרו "היכל הוראה" תשובות ותוראות
פניהיק ירושלים תוביא

בסדר יום שלישי ביד מבת תשי"פ לפ"ק

באתי בברכה לחיבורו של קונטרס "בית ראובן" המבאר ומהלל את גודל
השמחה וההודאה בקניית בית בארץ ישראל מאת הרה"ג יהודה טאוב
שליט"א יו"ר ארגון יקול תודה:

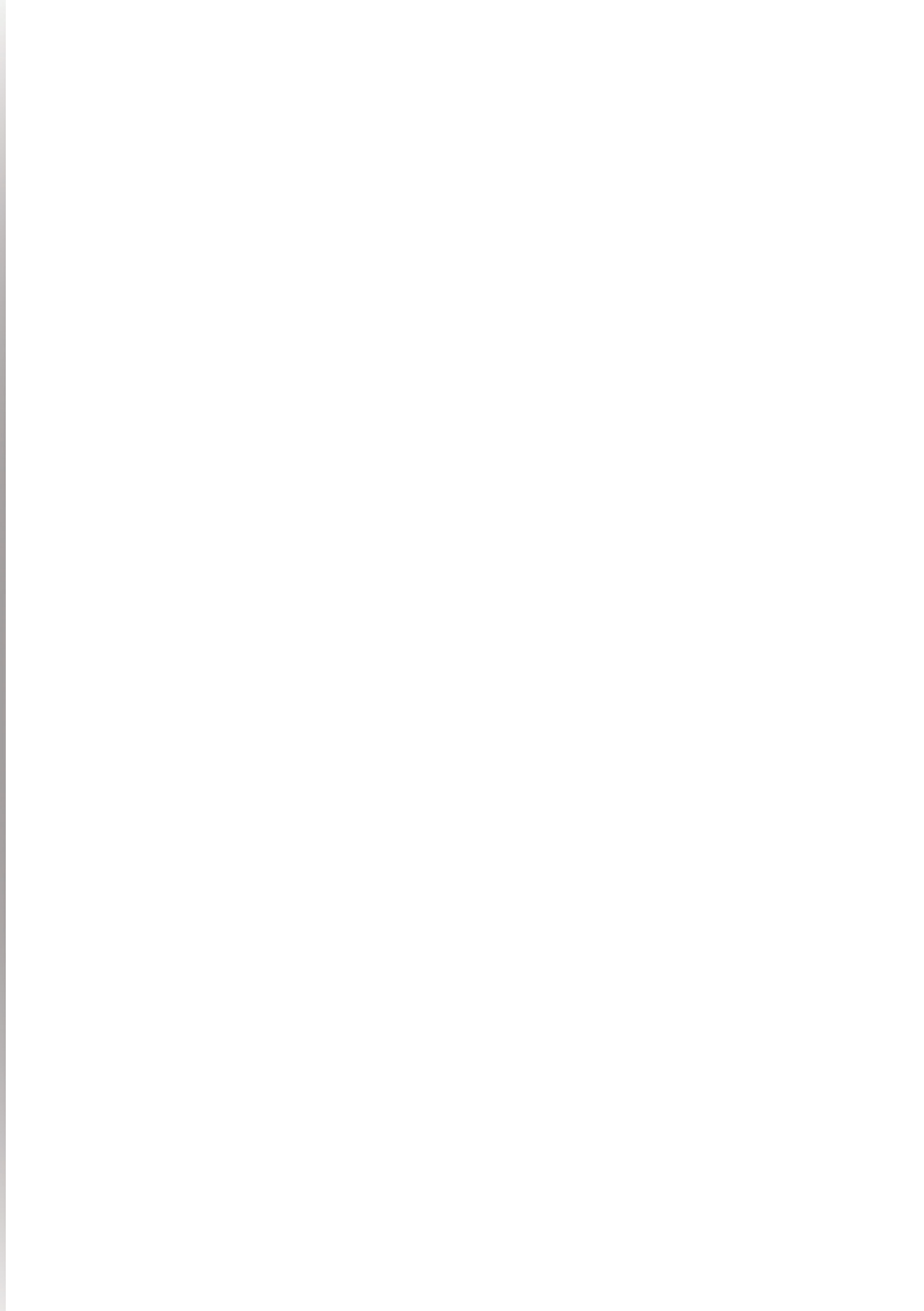
וידוע גודל ענין חנוכת בית בארץ ישראל כמובא בירושלמי (סוטה ח, ד) על
מה שכתוב בתורתינו הקדושה שבונה בית ולא חנכו חוזר מעורכי המלחמה
(דברים פ' כה, ה) הוא רק בבנה בית באר"י ועיין ברמב"ם בפתחה להלכות
מלכים ס"ק י"ח שבבנין דירה שמחים בקנינה שנה תמימה.

אשר ע"כ אף ידי תיכון עמם להפיץ חיבורו ברבים לזכות בהן בני ישראל.
השי"ת יזכה אותו שעוד יזכה ללמוד וללמד ולהרביץ תורה ברבים מתוך
נחת דקדושה ויפוצו מעיינותיו חוצה, ולהרבות כבוד התורה וכבוד שמים
בתוך נחת והרחבת הדעת להגדיל תורה ולהאדירה אכ"ר.

וע"ז באעה"ח

משה ברנסדארפער

מַרְבֵּי אֵל

וְיִצְחָק

וְיִצְחָק יִצְחָק

ביאור מזמור לתודה

מזמור לתודה מחולק לב' חלקים מקבילים בדיוק:

חלק א

ג' פעולות: הָרִיעוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ.

עֲבֹדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה.

בָּאוּ לִפְנֵי בְרִנָּה.

ג' נימוקים: דַּעוּ כִּי יְיָ הוּא אֱלֹהִים.

הוּא עֲשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ.

עֲמוּ וְצֹאן מִרְעִיתוֹ.

חלק ב

ג' פעולות: בָּאוּ שְׁעָרֵי בְּתוּדָה חֲצֵרְתִּי בְּתִהְלָה.

הוֹדוּ לוֹ.

בְּרִכּוֹ שְׂמוֹ.

ג' נימוקים: כִּי טוֹב יְיָ.

לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ.

וְעַד דֹר וָדֹר אֲמוֹנָתוֹ.

פרק א. קיצור הביאורים

הסבר בקצרה וסיכום של הפרקים לקמן:

א. כותרת: **מְזֻמָּר לְתוֹדָה**: את המזמור יש המסבירים על העבר, על ההווה, ועל העתיד. והכול אמת.

א. מזמור שאמרו (הבעלים/הלוויים) עם קרבן תודה (עבר).

ב. מזמור שאומרים כשרוצים להודות (הווה).

ג. **לעתיד לבוא** יאמרו מזמור זה בחנוכת בית המקדש השלישי (עתיד).

ב. פעולה א': **הָרִיעוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ**:

א. מחמת רגשות ההודיה, מבקש המודה, שהבריא תריע ותכתיר את ה'.

ב. מי שקרה לו נס מסוגל לעורר את כולם להריע לה'.

ג. **לעתיד לבוא** כולם יכירו במלכות ה' וכל הארץ תריע לו.

ג. פעולה ב': **עָבְדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה**:

א. מאהבת ה' עשו מצוותיו בשמחה.

ב. כשאתם בשמחה תנו תודה לה'.

ג. **לעתיד לבוא** במקדש עבודת הכוהנים בשמחה.

ד. פעולה ג': **בְּאוֹ לִפְנֵי בְּרִנָּה**:

א. התקרבו לה' ע"י ההודיה והרננה (שמחה בלב, רננה בפה).

ב. בדרך לבית ה', תנו שיר ושבח לבורא, על הזכות לבוא לפניו.

ג. **לעתיד לבוא** במקדש שירת הלוויים ברננה.

ה. נימוק א': **דָּעוּ כִּי יְיָ הוּא אֱלֹהִים**.

א. בשביל לעבוד את ה' בשמחה צריך לדעת שהוא: 1. בעל היכולת (הוא אלוקים). 2. אנו תלויים בו (עשנו ולו אנחנו). 3. אוהבנו ורוצה בטובתנו (עמו ומרעיתו).

ב. האמינו בכל הלב שה' משגיח על הכול לטובה.

ג. **לעתיד לבוא** כולם יכירו, שמידת הדין היא גם רחמים.

ביאור מזמור לתודה

ו. נימוק ב: **הוא עֲשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ.**

א. הוא יצר אותנו מאין ליש, ויש להודות על מתנת החיים.

ב. גם לאחר שעשנו אנחנו צריכים לו ותלויים בחסדיו בכל רגע.

ג. היום אדם מייחס את ההצלחה לעצמו, **לעתיד לבוא** נכיר שלא אנחנו הצלחנו (ולא בא' לפי הכתיב על העתיד).

ז. נימוק ג': **עָמוּ וְצִאן מִרְעִיתוֹ:**

א. עמו - מבחינת הנפש, צאן מרעיתו - מבחינת הגוף.

ב. מתנהג עמנו כרועה, הדואג לכל צרכי הצאן.

ג. יש לפתוח את העיניים ולהרגיש שהעולם כולו הוא מתנת אהבה מהבורא.

ח. פעולה א': **בָּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרָתוֹ בְּתִהְלָה:**

א. בואו לתוך שערי הלב ואהבת ה', על ידי הודיה והכרה במידת חסדו, וכאשר תכנסו יותר פנימה לחצר תנו גם הלל.

ב. הדרך לזכות להיכנס לתוך שערי התורה והיראה הפנימית, היא על ידי שהאדם מתמלא 'בתודה' לה' על הטובות שמשפיע עליו תמיד.

ג. **לעתיד לבוא** - בואו לשערי העזרה עם קרבן תודה, ובחצר אמרו מזמור לתודה, שלעתיד לבוא כל הקרבנות בטלים חוץ מקרבן תודה ומזמור לתודה.

ט. פעולה ב': **הוֹדוּ לוֹ.**

א. הודו לה' על כל טובותיו.

ב. תנו הודיה על שזיכה אותם לבוא לשערי וחצרותיו.

י. פעולה ג' **בָּרְכוּ שְׁמוֹ:**

א. מי שנעשה לו נס צריך לברך הגומל.

ב. "הודיה" היא הבעת הכרת טובה, "ברכה" היא בקשה שיתרבה כבוד שמים בעולם.

יא. נימוק א' **כִּי טוֹב יְיָ.**

רצונו רק להטיב עם בריותיו. לעתיד לבוא יהיה ניכר לכול טוב ה' עד כדי שיהיו בטוחים שלעולם חסדו - שחסדי ה' לא יפסקו, שכן העושה טובה לצורך עצמו, לא יתמיד בה, אבל העושה חסד מחמת אהבתו וחשקו להטיב לא יפסיק לעולם

פרק א. קיצור הביאורים

יב. נימוק ב' **לְעוֹלָם חֶסֶד**.

א. כל הנעשה זה ממידת החסד.

ב. ה' נותן במתנת חינם. ג. המודה לה' ממשיך על העולם כולו חסדים (שומר אמונים).

יג. נימוק ג' **וְעַד דֶּרֶךְ אֲמוֹנָתוֹ**.

א. גם בזמן שנראה רע, אנו מאמינים שהכל לטובה.

ב. דוד מספר לדור את האמונה.

ג. הקב"ה נאמן לשמור הבטחתו לבוא לגאול אותנו

